

Lyfta kampstenen.

65
4322f

Det midsommar och under sommaren förrörigt roade man sig med många uteomhuslekar, framst kraftprov. Pojkarna prövade då sin styrka genom att lyfta en stor sten, även benämnd "drängalötten". Tidens engagemang orkade med detta kraftprov, var hon fullvuxen och ansågs som en stor karl. Ju längre man roade ju starkare blev man. Det fanns i socknen de som voro så starka, att de kunde lyfta både "lyftestenen", som vägde 105-150 kilo samt en mindre sten

65
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

i 10 kg. varan i denne. När han st
några pojkar var samlade på
en gårdsplan eller vid ett väg-
skäll där en byggesten hade sitt
ständera-plats där arbetade man
med stenen hela söndagarna och
på kvällarna och övriga vilo-
stunder. Det ansågs som den
största ära att vara stark,
och ingen ville stå den andré.
Efter i styrska och vigsel. Men
de gifta männen försökte sig
på detta kraftpröf och många
beklades bra med det. Det finns
i socknen en bjälle som var så
stark, att hon lade tvemot stenar
varan i den stora byggestenen samt

slängde det hela över en gårds-
gård långt in på en åker.

Samma man var en gång på
Urigstads marknad där alla fanns
i sista och räkats i slagsmål
med ett sällskap tättare vilka
hödrade marknaden med sin nära-
varo. Länsman och övriga vakter
stod alldeles nödlösa. Just din
kamr Fosserumsbonden åkte in. Raskt
fattade han situationen. Steg ur
räkdomst och grep en örosstiftare
i var hand och slog den emot
varandra några gånger varefter
han kastade den till längst ströcke
utåt fällan. I höll han ja med
alla bråkstakarna vilka fört nog

mkttrade till efter den omilda behandlingen. Det utsocknes "rackarebyket" dog sina förde, och det blev lugn och roda på marknaden. Bonden blev häxtryg avtackad av länsmannen och blev känd i vida trakter för sin brud och styrka. Detta hände omkring år 1850.

I Forsserum Snipaups by, i ett vägskäl, "Steratorget" ligger ännu byfesteren kvast sedan urminnes tider. Vid Steratorget samlades ungdomarna från nära och fjärran i gamla tider för att dansa och röra sig. Omkring år 1870 blev det bestämt att samlas där till lek, men byarnas pojkar

fortsatte dock att tråna på "dånya lötten" tills omkring år 1900, då även den senare blev borttagen.

Tonhiga orkade endast byta stenen till var tum från mässken, andra lyckades byta den en halvadr. Det fanns fällan mer än en i bygglaget, som kunde byta stenen i viss höjd.

"Fingerkrok."

Fremme personer kunde prova sin styrka genom att dra krokfingrar. De tog tag i varandras långvaran, och det som

Lyckades droga upp den andre
hade vinnit priset i styrka. En
tredje person fick ställa sig mitt
på golvet och de två drog och
hängde sig över dennes häl, vilken
fick tämstjöra som stöd.

De tävlande kunde
även sitta på var sin stol mitt
 emot varandra under det de
togs stöd emot varandas fötter.
Detta var ett mycket vanligt
pröv. När t. ex. en granne kom
in och hållsade på i stugan och
man satt och pratade om kräller,
sade ofta den ene:

"Ska vi fösta och
ta ett krokfingertag"?

Och därmed gicko de verket
 an, ja att det kankade i lederna.
 Det var många som på detta
 sätt fördärrode sina händer
 och blev styva i fingrarna för
 all framtid. En person som hade
 ringelringen på fingeret blev så
 illa skaddad att hon fick söka
 läkarhjälp. Ringen hade nämligen
 skurit igenom ända in till benet
 och måste sedan fjutas av.

Sedan 30 års tillbaka har
 leken kommit ur bruk.

"Gispa skeorre."
 Frå män lade sig

raklänga på golvet med högre
sida emot varandra och huvut
åt var sitt håll. Båda reste
upp högra benet och tog kraft-
tag med varandras ben, tills
den ene tippade upp den andre.
En vanlig lek på kvällarna! —

"Ta livtag."

Tva kloras grepo
tag om livet på varhörd och
den som blev liggande underst
förlorade. Den som var viktigast
och starkast fälde omkull den
andre så att golvetjorna gungade.

allt under iskälarnas jubel.

"Ja Pragtag."

"Ja Pragtag" tillgick
Sämlunda, att två personer drogo
tag i varandras rockkrage och
satte fällefot för varandra fram
drogo och slott i varandra tills
den ene blev segerherre och
ryckte omkull den andre. Detta
var ett tid förriv som brukades
vid olika tidsälle.

Vid en begravning
efter en gamling i Forserum
i medio ab 1800-t., hölls skjuts-

pojkarna som vanligt till i sockenstugan, där de rodde sig med att "ta keravatak". När gamla klockaren, Strömberg, fick se detta, skrattade han och sae:

"Det tycks inte vara stor förtjänst på denna begravningen — pojkarna ta keragtag!!"

"dra handkavel"

Ti kraftvar var att "dra handkavel!"

Två pojkar satte sig på golvet med fötterna emot varandras.

Mellan sig höll de en handkavel, eller i brist på sådan ett kravatstakst. Så drog de av alla kravatter, och den som var starkast såväl i armarna som benen drog upp den andre. Det gällde att hålla benen styva ty om man blev aldrig så litet mjuk i knäna, förlorade man trönt och följde med upp från golvet.

"Era hank"

Kan gjorde en hank
av ett starkt snöre och drog

764322

fingervirok i detta. Man drog
och drog, tills snöret skars in
till berökt, om båda varo lika
starkar. I annat fall segrade
den starkaste.

Nu var vinnaren härmed det okejsa
att hänne gick av och de båda
tävlande ramblade bakhänges och
slogo gladask i marken eller
golvet.

"Pesa i master."

In man lade sig rak-
läng på rygg på golvet och en
annan ställde sig framme vid

76

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

fötterna och fättade tag med båda händerna i den liggandes ben mitt under knäna och reste honom långsamt upp på fötterna. Den liggande måste hålla sig rak och allvarsam, i annat fall misslyckades försöket.

"Bryta arm."

Två karlar satte sig vid ett bord med arm - bögarna i bordet och händerna rätt upp. Den som kunde böja ner den andre blev segrare i tävlan. Det förekom ofta skyckor

vid detta kraftgrop, då den ens
räkade brotta worné på allvar,
så att han blev styr i worné
för all framtid. Detta var en
vanlig lek när och var några
kamrare var samlade.

=
"Kackaspåm."

En person satte sig på
en stol med huvudet böjt ned
mot främre. En annan trädde
sina fötter om dens axlar som
satte på stolen och knäppte häm-
dernas om hans nacke. I så
skulle den som satt på stolen

rätta upp sig med sin böda.
Det var inte en på tio som
lyckades utföra detta kraftprov.

"Has-Språnn."

In man lade sig
räkling på golvet. In annan
stälde sig balkon hans huvud
och knäppte händerna om nacken
på den liggande och stod i
böjd ställning, varvid han sakte
men säkerst lätte upp den
liggande. Detta kraftprov
utövades både i det fria och
inomhus.

"De fångar."

De tavlande delade upp
 sig i tvåne grupper. Ett
 streck drogs med tillhjälp
 av en skoklack eller en stake
 rätt över vägen eller lekplatsen,
 varpi grupperna placerade sig
 på omde sidor om strecket.

Dess och en tog sin matstain-
 dars högra hand, och den
 som bicknads där den andre
 över strecket hade vunnit
 och tagit en "fånge". "Fången"
 fick nu hjälpa till, varför
 stryken på denna sida ökades.
 Det blev en stor och vild strid.

Kläderna drogs ofta fördelat
 så att rockhårmarna lossnade.
 Det knakade i både armar och
 rygg, men roligt var det.
 När en grupp fått över
 alla fina motståndare och
 sildes dragnit över alla som
 jämnas, hette denna grupp
 'vinnit' och då hurrade man
 och klappade händer, av alla
 krafter, varftes leken ängo löjde.
 De längsta och starkaste
 delades rättvisit lika minna
 i varje grupp. De som kommit
 över som jämnas skulle stå
 bakom de andra och dra i
 rockskörtan på dessa. Därför

aktade man sig nog för att bli
av med någon i sin grupp ^{tj}
när man eh jämförjat lida
nedräkning var det ej så lätt att
orsätta förlusten!

"Stå på huvudet"

Man prövade sin vighet
genom att "stå på huvudet." Den
som kunde stå längst tog
priset. Vid sannolikas blev man
ofta idömd att "stå på huvudet
som på fötterna." Då var det
bara att söka upp all spikhuset i
golvet och trampa på spiken.

83.
4822
"Gå på händerna."

De vighetsovor var
att "gå på händerna." Närja
kunde efter träna övning gå
på händerna längre och längre.
Det berättas om en sådan, att
han fösträckte sig i nöderna
så att han blev värställs föri
hela sitt liv. -

Illa Kullerbyggt.

Man häll sig i en
smedbacke och stod på huvudet
och rullade som ett klot ned-

83
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

84.

4322

för backen. Först i tävlan
var den som rullade fortast
och längst.

"Ja Kräftgäng."

De som skulle gå "krabbe-
gängen" ställde sig brokig och
nick baktänges på händer och
fötter. Somliga tränade upp sig
så att de kunde springa nästan
lika fort baktänges som förrat.

"Pjöndansen."

De lekande höll en

84

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

käpp för gammal och dansade
runt omkring käppen, vilket
skulle beröta mörkret eller
növels. Ibland hoppade man
och ibland dansade och sprang
man runt häxan tills man
blev så ut att man ramlade
omkull. De som kunde dansa
lägst blev mest beundrad.

Det fanns i socknen
en gammal som var expert
på att dansa "björndansen".
På ett stort kallas skintat
västerna med den gamla och
bild honom förrörd sin konst,
vilket han då till allas för-
tjusning gjorde. Efter den

glada uppvisningarna blev den
gamle uppmunrad att själv "ja"
komkring med hattan" och tagna
upp "kollekt". Den störste spjutvärna
uppmunrade alla de närvarande
att lägga i en stor vit slant.
Engen fick "offra" mindre än en
petona!

Vås gubben slutat sitt
rond bland palasyästerna, var
hattan till hälften fylld med
silverpengar. Den gamla var
stornförtjust, men hans gumma
blev förnärmad ty hon trodde
att folket gjorde harr av hennes
lycka, varför hon resolut knöt
silkessigilletta på huvudet och

lämmade Kalasgården och gick hem utan att säga adjö.

"Hoppsa Pratik".

De bräde lades i en backslutning. Den hoppande satte sig ned på huk och knäppte händerna om knäna och försökte hoppa över brädet. Försöket lyckades aldrig första gången, utan man hoppade ibland på brädet, och ibland äkte brädet undan, varvid man ramlade på näsan, huruupsupa nedt på balken. Intast efter läng, frägen övning kröntes

försöket med förmzing.

"Hoppa rep."

Man höll en kasserad
otör med båda händerna slängde
repet runt huvudet och fötterna
och hoppade jämförta fötterna
tömmen vidhöorde fötterna. Några
träskor sprackes genom denne lek!!

"Springa Rep."

Det och en satte ut sitt
mål, till en stolpe, en knut eller

ett häd, till vilket alla hade lika
längt ifrån startningsplatsen.
På startade man springmarschen
på tannna gång och den som
kom först till sitt mål hade vun-
nit i tävlingen. —

"Ja' storm på stolen."

Den tävlande satte sig
på en pimstol. En storm lades
på höger sida på stolsitsen vid
den första pimmen. Så svängde
man huvudet och överkroppen
runt styrt och tog pengen i
munnen. Man fick ej släppa

styret och ej stödja sig med händerna mot golvet eller stolstolen.
Det var gällan vighetsprova
tjekkades vid första försöket utan
det gällde att åter och åter göra
med försök allt under hämtiga
skrattsalvor från åskräddarna.

"Slä Kägel."

En mycket ontreckt lek
var att slä Kägel. Åt Kägelspel be-
stod av 24 delar, tre lika av varje
sort. Figurerna var hemgjorda
av från i form av olika stora
dockor. Dessa hade olika be-

Överlämning
Greta
Frössman
Hedström

Hedström
Frössman

männingsar, t. ex. "Kungen" och
"Drottningen" "Prinsen" och "Prinsessan".
De överiga varo "Knektar". Det var
två och två, som spelade emot var-
andra. Slog man omkull "Kungen",
följde denne knektar med. Slog
man ned "Drottningen" följe fyra
nектар. Med "Prinsen" följe tre
nектар och med "Familjekon" 2
nектар. Räkade man bara in
nекtar, följe endast denne med.

Figurerna förfördes i hemmet
av en sädesstö. Istället för
klot användes en rund sten.

Omkring år 1880 kommo "köpta" hägar
spel i marknaden, till vilka hörde träklot, men
före dessas tid gjordes alla leksaker i hemmet.

92.4322

"Brinner trell."

Man ritade på varpen två
rivor med omväxlar 20 alndor mellan-
rum eller så långt som det var
lättigt att kasta en trälilla.
Denna sättes av en björkstock,
en tunn björk, och är som liten
trögtallriks storlek. Trillorna
sättes på varpen, då man stod
på vedbacken och gjorde vinter-
veden i ordning. Det förekom
många, att den och annan trilla
sprack vid de hårdas dagslagen
och då förs logade man till en
ansenlig mängd trillor medan
man var i fästet. Dessa gömdes

92
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

roga för framtidens behov. Man
smickrade även "brämeträ" i form
av en spade, med vilken man motade
trillorna. När och en av spelarna
måste ha fått sitt brämeträ.

vid leken ställdes man
upp sig på en jämn härd väg,
ett lag vid varje riva. När det
ensta laget kastade trillan stod
det andra laget färdig att ge
den ett dräpstag, så att den vände
tillbaka igen. Så långt trillan då
gick, så långt fick det fjästa
laget flytta fram ells dra sig
tillbaka.

På det sättet kunde man
köra varandra fram och tillbaka

under flera timmar ty man blev
aldrig trött på leken. Denna lek
var väl mest ägnad åt de unga,
men även de äldre varo roade
av spalten och deltog med liv
och lust i densamma. Under
vår- och sommarsemestern kunde
man hålla på med att "brinna bly"
till långt hämta nästan.

"Pala Prut."

(Utelek.)

Man mätte ut ett
"spotteställe" vid ett träd eller en
litad, ring, varefter deltagarna
gjorde sig bakom vad sitt träd,

bakom en knut eller en vedstapel
eller annan plats där man var
synlig. Om man läkkes börjades,
ställdes de lekande upp sig i en
rundel och någon ställde sig in-
uti ringen och räknade, under det
hur många på en av deltagar-
na vid varje ord:

"Åne, bens buss biff
Du slapp att blixta hök för denna
gång, Adam, Eva ut, Din brons stat."
Dess siste blev "hök".

Medan de övriga kunde gömma
sig, höll "höken" försögon och
blindgjorde, varför han skulle leta
upp de andas. När han kommit ut
lyckte från "Gottestället", prassade

man på att springa fram till det -
Samma somt spottad och förga:
"Try på" eller "try för mig"!

Hä var man "litet" räddad).
Om man ej lyckades undgå haken
utan denke fick tag i en innan
man hatt "spotta för sig" blev
man "fur." Denna lek liktes;
skolay och även omvärn, när
man hade tid i skymningen.

"Fräa hove."

De likande tago var-
andra i hand och bildade en
stor ring, som gick runt omkring

och sjöng med gudlig röst:

"Skära skrära havre vem
skall havren binda? Det skära min
alla käraste vän, du skall jaz
honom finna." Såg den i går
afton uti det klarta manaskeret, och
var och en tar maken sin men
udden, han får ingen!"

Så blis man var om han
tom bilda ring omkring udden.
Alla gå i runt omkring denne oblympe.

"Och det var rätt så
lågome hū Maja (= Halle o.s.v.). fick
i ringen vä, för ha ha ha och
hi hi hi, för ingen ville hemme
= honom) ha!"

"Kompa till hålet."

Han bildade ring och
en av de lekande sprang runt
utanför ringen och gav någon
ett slag i ryggen och sade:

"Banka, banka, röd skinn,
spring!"

De sågne släppte ögon-
blickigen sina hämmerats händer
och sprang runt åt motsatta
hållet, så att de båda springande
mötte varandra. Den som kom
först till hålet fick ställa sig
in i ringen och den andre fick
fortsätta springningsen och
slå en annan i ryggen. På så

sätt kunde leken fortsättas i timtak
utan att man tröttnade på den.

"Ira' lingsharven."

Man ställde upp sig i
en lång rad och tog handen
i hand. Den som stod i tåten
vände sig ut, de andra och tog
tag i den närmastes högra hand
och svepte runt tills alla kom
mo i en grurra. De som räkade
komma ytterst i andan av harven
fingo springa så att de kunde
"tappa andan"; innan alla varit sam-
lade i en stor rulle. En robin väntig lik utsöndes.

"Ankeleken."

De bekände ställde upp
sig på gårdsplanen, var om var
i en lång rad. Framför första
paret ställer sig udden. En en
flicka blev udde sjöng hon:

"Anka är jag, gista min
vill jag, blott jag någon kunde få."¹¹

Dek så rogad hon:

"Gista jmitt ut!"

Här skildrs gista paret och sprang
framåt på var sin sida av raden
och möttes om möjligt långt fram-
för "änkan" som sprang av alla
kravanz förr att få tag i en av
dem. Lyckadshon visst orkta, blev

101.

4322

det den övergivna som blev utsedd
(änka eller ånkling). Det nya parret
ställer sig nu i tätet och utsedd
ställer sig framför dem och ropar:

"Sista parret ut!"

Och så fortbatte man tills alla
parren sprungit och innan längre,
allt eftersom man hade lust. Detta
var en glad lek, som flitigt
lektes under stor munterhet.

"På den fredje."

Man ställde sig i grupper,
två och två, den ene stod bakom
den andre, den bortre med händerna

101

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

109.

4322

över den främres delar. Så stodo
inne i ringen, men den ene var
knick nog att ställa sig framför
ett par, varför den andre blev
"udda". När då detta var blivit tre,
måste den boende lämna sin plats
och rädda sig framför ett annat
par för att undgå udden. Om
denne lyckades slå till honom
innan han hunnit ställa sig
framför ett par, blev det den
senare som blev udden. I så fall
måste på tills det gick så fort
som en mystervisda". Alla földe
med spänning lekens gång, så
att de ej blev överrumplade och
läto sig tagas av udden. Denne

102

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Kunde på detta sätt få springa
i tåntal, innan hon kunde klä
till vägen av de springande och
fick ställa sig framför vägens grupp.

"Katt och rätta"

De lekande tog i hand
och bildade ring. "Rätta" var
inne i ringen och "katten" gick
utomför ringen och försökte kom-
ma in genom att springa under
varannas fötter till sitt plat. Så snart
"katten" gjorde en ansats att boyta
kedjan, gick man varannas
och hindrade honom.

104. 4322

"Lunka råvanskall."

Alla de lekande tigo
varandras händer och sängd
böjda i en ring och sjöng
"Lunka lunka råva-
skall. Päven är inte hemma.
Han är borta i andra land,
åter stekta virga. Bonden hör,
men drar, lärokean spelar, göken
gal, fåglarna kvitta på ängen.

"Bondes styver."

Kan tog en "batting"
(= sexstyver) och lade denna på

Skriv endast på denna sida!

104

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Spelmed
Todt
Hägerman
Maj 1934

Majt Göse Danielsson
Torsåsens

gräsmarkens. Den ena sidan av
battingen kallades "gubbe" och
den andra "klöver". På tävlade
man genom att med en rönnre-
kappa lägga på battingen. Om
"gubben" låg vänd uppåt, sade
man vid flagget: "Klöver"!

Om "klöver" var vänd uppåt,
sade man: "Gubbe"!

Om då eldanten vände sig
mot hert men om den ej vände
sig, fick man ingenting.

När sleg vad till flag. Nu
var det den andres tur till att
"banka". Lyckades denne vända

Slanten fick han stvorn. De
bankaride kunde hålla på sitt
timmas i sträck med detta roliga
tidfördri.

För i tiden var det så
bråttom med arbetet att man
sällan hann med åte roa sig
under förtredagarna i tminstone
og under tommaren men då
lördagskvällen kom, tvättade man
och klädde om sig och sörjde sig
åt vanjehanda röjen och förför-
else. Söndagsförmiddagarna äg-
rades i regel till kyckobesök
men på eftermiddagarna var det
oftast "lekestuga". De unga bestämde
med varandra på kyckbacken vad

107.

4322

de skulle samlas till "lekestuga"
på Krädden.

"Singla slant."

"Singla slant" var i
släktskap med lekens "banka styver".
Kom "gatte upp" en styver och
knastade en battling i luften
och saade:

"Kronan eller klave!"
Om kronan kom upp fick man
en styver men om "klave" kom
upp, fick man ge motspelaren
en styver. Tidt också knastade
man upp slanten och saade:

107

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"Gubbe eller klöver"!

Om "gubben" kom upp, fick
man en styver, men om "klöver"
kom upp, fick man ge mat-
parten en styver.

De spelande fastade var
sin gång och intresset var öm-
sesidigt. Denna lek var få in-
tressant, allt man glömde både
tid och rum och man höll på
med Englandet i flera timmar
utan att träffa.

"Vra flask."

Många personer lade

109

4322

händerna på varandras händer
till en stor hög. Den undansta-
dog undan sin hand och lade
den överst, och den som då
blev undan flyttades överst.
Så gick det undan för undan med
stor hastighet tills man hade
räknat till ett stort tal, t. ex. till
20 - 50 eller 100.

"Smida"

Tre personer satte sig
ja var sin stol mitt emot var
andra och "Smida" vilket gick
si till, att båda slogo händerna

109

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

i knät, slogs ihop dem var försig för att så stå ihop varandra högra händer, stå ihop tina, stå ihop västra händerna, - var tina stå ihop de fyra - var tina - och så intre på knäna s. v. Sålunda omidde man så taktfast och fort att det smattrade. Det gick även bra att vara fyra vid denra lek. Ju fortare det gick och ju mindre det small, desssto roligare var leken.

"Se dager."

Vissa lek var lika med

"Skeppet är lastat." Man slängde
en hoprullad näsduk till någon
och saade: "du duge!"

"Vartill"² frågade domme.

Till snaskuttning blev
svaret, att tokigare man kunde
formulera svaren, ju muntrare
blev likem. "du duge!"

"Vartill"². Till "stokoppi", "dryg-
häck", "brännvinshagge", "mörbyta",
"skrällerkäring", "stövelknekts", o.s.v.

"Hägg salt."

Två personer ställdes
sig med ryggarna mot varandra

112.

4322

och trädde sina armar i varandras.
De togo varandra på ryggen var
sin gung och växte upp och
var så långt de orkade. När
de båda färmstårta, gick det
som en maskin, men om den
en var klenare, hältade det
betänktigt. =

"Haha fall."

Tvem personer stod
på golvet med fötterna mot
varandra. De fällde tag i var-
andras händer och sträckte sig
så lågt bakit som möjligt

112

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4322

samt dansade och gnodde runt
 så fort de någonsin kunde
 föd att föreställa en saltkvarn.

"Mala peppar."

De var personer togo
 varandras händer i kors och
 höll upp pomarna över huvudet
 och gnultade runt mot varandra
 som en kvarn. Ju fortare det
 gick, desto bättre var det. —

"Blindbock."

"Bocken" blev omknutet

med en handduk om hoven. De
andra gömde sig i hören och
krent vätzarna.

"Var är du"? svarade
"blindbocken". "Här är jag"
blev svaret från många håll.
Detta förvillade "bockan". När
han skulle ta fatt i den som
ropat var denne försvararen
till ett annat hörn och här
fick "bockan" leta in lång stund,
innan han fick tag i någon
som sedan fick bli blindbock.
Ella togas av sig i strumplästen
för att det hela skulle gå så
liuolöst som möjligt. Systl var
det nu ej ändå th var och en

frissade och tigslade från sitt
höor i den stora stugan.

Slä ner en kork.

In kork läses på
bordskanten. Den som skulle
slå ner korken skulle hålla
för vänstra ögat med höger
hand och sedan slå till med
vänstra handens vekfingrar.

Oftast hamnade fingertippen
i korken, ty man fägl vint med
ögonen.

"Läsa tröjan."

Rid slattern brukade
de unga skrämta och "läsa
tröjan" för varandra. Pojkarna
gjorde ju alltid i skjortorna
behärskade vanjor de lade
tröjorna på en tura i närheten.
Härigenom blev rockarna lätt
i komliga för de figuriga
rässeskröka. En sten i storlek
med ärmens vidd med i handen,
stopnades i rockens ärmhål.
Rockarna drogs in i varandra
på ett sätt sådant att det var
nästan omöjligt att få dem isär.
På sätt "läses" tröjan till

stor förtal för dess ägare. Det
var mest flickorna som på
detta sätt skrämtade med
pojkarna under slätter - och
sködearbetet och de unga
hade mycket roligt av denna
gamla sed. —

"Byggh broin."

Denna lek gick i
till att två personer ställde sig
mitt emot varandra och hälld
i varandras händer så att
armarna bildade en båge, en "bro".

Så togo de örona i ring och
sprungo igenom bågen och runt
om hem, som bildade densamma
under det de sjöng:

"Bygga bygga bron,
bron den bröda, stöckar och
stenvar, finger slippes undan
förran han var ifigt svin Kvarstes
mann, vad heter han".²

I detsamma sinktes
mannen, så att en av de
sjungande blev fängslad i bågen.
Den infångade sadel där ett
mann på nätet är det mot-
satta köret, givetsvis namnet
på nätet som var med i
leken. När detta var gjort,

fick fingeren bli föri, varsin
likedom och fingeren förtalte
tills nästa man blev infingad
och fick uppgräva namnet på
sin hjärntanckas.

"Resa till Amerika."

De lekande ställdes
upp sig i en stor ring och
en person fick stå inuti ringen.
Så gick ringen runt omkring,
medan det alla sjöng med
lydliga röster:

"Robigt roligt skall
det bli Resa till Amerika,

Till den stora staden där. Till
 den stora staden. Städens
 gator är av gull. Trädern är
 var socker. Sandet är av
 flickors full. Sängeliga dockor.
 Önskar man sig en av dem,
 får man stral tre-fyra-fem.
 Sandet är av flickofull -
 sängeliga dockor".

Den sju stod in-
 uti ringen tog sig då en
 maka ur ringen. Den som
 stod närmast det tornrum
 som då uppestått varade ihop
 sig med hustru man, och så
 gick det undan för undan
 tills alla de lekande blivit par.

191. 4322

on var. Alla gingo runtom -
kring och sjögårds visan att
var gjengås var i man
började leken och förmogen
i mytt. Ifter förmogen fick
leken namnet "Röda till
börska!"

121

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Omväntade lekar ha
förekommit i Forsrum. Ifter vad
man numera kan minnas, har
leken endast förekommit för
nöjes skull och man minns tä-
tadles inga tydor av lekarna,
men det är ju ej uteslutit att
sidana funnits förr i tiden, då

192 4322

man tog tydor och drog slut-
satsen ur sā gott född allting.

122
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV